

Norsk Landbruk i et endret klima – for mye og for lite vann

Jakob Simonhjell, Norsk Landbruksrådgiving
jakob.simonhjell@nlr.no

For mye og for lite vann er, har vært og vil alltid være et helt grunnleggende spørsmål knyttet til matproduksjon. I norsk matproduksjon har vi i det store bildet vært velsignet med nok vann. I 2018 fikk vi likevel til gangs merke tørken – i store deler av Sør- og Midt Norge. Store avlingsskader og enorm innsats med vanning, fôrberging, etc. for den norske bonden. Sommeren 2018 ble også en «vekketelefon» i forhold til sårbarhet for matforsyning.

Erfaringen fra 2018 viste også at aktørene i norsk jordbruk samhandlet godt og samhandlingen med myndighetene i stor grad også var god og løsningsorientert.

Klima og jordbruk er en veldig aktuell debatt. I mitt innlegg her i dag vil jeg ikke gå inn i denne debatten, jeg vil i det store ikke peke på klimatiltak i jordbruket – men klima tilpasning og en systemtenkning knyttet til dette.

Det er stor enighet om at framtida blir preget av mer nedbør, flom og tørke. Hovedspørsmålet blir da: Hvordan sikre norsk matforsyning fra norsk jordbruk? I dette perspektivet må følgende hensyntas:

1. Sikre arealgrunnlaget
2. Sikre arealproduktiviteten
3. Sikre en velfungerende bærekraftig verdikjede og god samhandling mellom næring, forskning, og myndigheter

Det er avgjørende at en i diskusjonene om klimatilpasning mv. finner løsninger som sikrer lønnsomhet og konkurransekraft for den norske bonden og den norske foredlingsindustrien.

Jordbruket er ei kunnskapsnæring! Satsing på kunnskap vil bidra til å bygge et robust jordbruk. Det vil være viktig å bygge opp under agronomien. Forsking og rådgivning for å utvikle optimal dyrkingsteknikk, riktig tidsfaktor (laglighet), gjødsling, plantevern, jordfag. Videre vil satsing på teknologi, med hensyn på bruk av, og investering i, eksisterende utstyr og ikke minst utvikle og tilpasse teknologi og utstyr til norske forhold være viktig.

Til slutt er det avgjørende at en holder fast ved og bygger videre på den norske modellen med godt samspill mellom forskning, myndigheter og næring.